

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce**: V. L., proti **žalovanému**: Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2012, č. j. MPSV – UM/2/12/9S – LBK, vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka Liberec pod sp. zn. 63 Ad 3/2012, v řízení o námitce podjatosti žalobce proti soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec Mgr. Karlu Kosteckému,

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec Mgr. Karel Kostecký **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec pod sp. zn. 63 Ad 3/2012.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec (dále též krajský soud) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2012, č. j. MPSV – UM/ 2/12/9S – LBK, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 21. 12. 2011, č. j. 26705/2011/JNN, kterým nebyla žalovanému přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí).

V řízení o žalobě vznesl žalobce podáním doručeným krajskému soudu dne 27. 11. 2012 námitku podjatosti. Důvody pro vznesení této námítky přitom nijak nespecifikoval. V textu svého podání pouze uvedl, že předmětnou námitku vznáší a dále v textu uvedl jméno soudce rozhodujícího v jeho věci Mgr. Karla Kosteckého.

K námitce se dne 29. 11. 2012 vyjádřil soudce Mgr. Karel Kostecký. Uvedl, že námitka se zjevně týká soudce, neboť žalobce před touto námitkou výslovně zmiňuje „poučení o podjatosti“. Ač byl žalobce poučen o zákonných důvodech vyloučení soudce z projednávání věci podle § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tyto důvody nezmiňuje a vedle obecného odsudku justice se jeho argumenty týkají praxe a stanovisek správních orgánů. Dále Mgr. Kostecký uvedl, že žalobce ani nikoho z jeho blízkých osobně nezná a o jeho existenci se dozvěděl až po nápadu žaloby. Není mu proto znám žádný důvod, který by svědčil pro jeho vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci podle § 8 odst. 1 s. ř. s. Mgr. Kostecký doplnil, že žalobce poprvé zjistil, kdo bude u krajského soudu věc vyřizovat, dne 25. 5. 2012, kdy mu bylo doručeno usnesení ze dne 18. 5. 2012.

Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro vyslovení podjatosti.

Součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojiňovaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (obdobně viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

Jedním z důvodů pro vyloučení soudců je dle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. skutečnost, že mají takový poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, že je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Dalším důvodem je dle citovaného ustanovení to, že se soudce nebo soudci podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Poměrem k věci nebo účastníkům je třeba rozumět pozitivní či negativní vztah, na jehož základě mohou vzniknout důvodné obavy, zda rozhodování dané věci proběhne korektně. Podílením se na předcházejícím soudním řízení pak bude například situace, kdy soudce působil v řízení o totožné věci jak u krajského soudu, tak posléze u Nejvyššího správního soudu. Ustanovení § 8 s. ř. s. přitom výslovně stanoví, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Rozhodovací činnost, respektive právní názory soudců na určitou otázku, proto nemohou samy o sobě zakládat důvod k jejich podjatosti.

Žádná z těchto situací v posuzovaném případě nenastala a nebyla žalobcem ani výslovně namítána.

Vzhledem k tomu, že žalobce spolu s jím vznesenou námitkou podjatosti neuvedl byt' jen jediný důvod, z něhož podjatost dovozuje, a také s přihlédnutím ke skutečnosti, že sám soudce se necítí byt' z projednávání a rozhodnutí věci vyloučen, Nejvyšší správní soud neshledal návrh žalobce na vyloučení soudce Mgr. Karla Kosteckého z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec pod sp. zn. 63 Ad 3/2012 ve smyslu § 8 odst. 5 s. ř. s. důvodným.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení n e j s o u opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu